

Bemærkninger til lovforslaget.

Med grundlag i lov nr. 136 af 17. maj 1961 om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet har landsdelesorkestrene i Odense, Aalborg og Århus konsolideret deres eksistens og udbygget deres virksomhed, og der er pr. 1. april 1963 oprettet et landsdelsorkester for de sønderjyske landsdele, Sønderjyllands Symfioniorkester.

Sideløbende med denne udvidelse af den samlede landsdelsorkestervirksomhed har en række mindre byorkestre kunnet intensivere deres virksomhed på grundlag af de statstilskud, der i kraft af orkesterlovens § 4 har kunnet ydes disse orkestre. Også flertallet af disse orkestre øver deres virksomhed vest for Storebælt, idet kun et enkelt orkester øst for bæltet, Lolland-Falsters Symfioniorkester (Nykøbing Falster Byorkester) har kunnet opfylde lovens tilskudsbetingelser.

I landsdelene øst for Storebælt findes således fortsat kun to egentlige symfioniorkestre, Danmarks Radios Symfioniorkester og Det kgl. Kapel, der hver for sig har særlige arbejdsområder, der hindrer, at de kan virke som koncertgivende landsdelsorkestre.

Et tredje symfioniorkester, Tivoli's Koncertsals Orkester, har lige siden oprettelsen i 1843 været knyttet til Tivoli som symfioniorkester i sommersæsonen og har således i denne del af året medvirket til at dække hovedstadens behov for et symfioniorkester, medens orkestret indtil for få år siden ikke var i stand til at løse samme opgave for Sjælland og omliggende øer. Støttet af en bevilling fra Den kulturelle Fond har Tivoli's Koncertsals Orkester imidlertid i de senere år søgt at gennemføre en virksomhed som landsdelsorkester for hovedstadsområdet og det øvrige Sjælland, som i vintersæsonen 1962-63 har bestået i 8 koncerter i hovedstadsområdet, 4 koncerter i sjællandske købstæder og en række skolekoncerter. Der er tillige givet en symfonikoncert på Bornholm. Orkestrets virksomhed i indeværende sæson er af lignende omfang. Orkestret har på denne måde bevist, at der i dette geografiske område er behov for et symfioniorkester, der virker som tournerende landsdelsorkester og det er samtidig blevet klart, at en sådan landsdelsorkestervirksomhed kan udføres af et symfioniorkester, der i sommersæsonen fungerer som symfioniorkester i Tivoli.

Tanken om at danne et landsdelsorkester på basis af Tivoli's Koncertsals Orkester er af ældre dato og blev også af orkestret fremført over for det folketingsudvalg, der i folketingsåret 1960-61 behand-

lede forslaget til lov om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet. Spørgsmålet blev da henvist til nærmere overvejelse og forhandling med de implicerede kommuner. På grundlag af et tilsagn fra Hovedstadskommunernes Samråd om principiel tilslutning til tanken om at etablere et landsdelsorkester bygget på Tivoli's Koncertsals Orkester er der derefter ved et samarbejde mellem orkestret, A/S Københavns Sommer-Tivoli og ministeriet for kulturelle anliggender tilvejebragt de fornødne aftaler, der med en gennemførelse af nærværende lovforslag vil muliggøre omdannelsen af Tivoli's Koncertsals Orkester til et landsdelsorkester for Sjælland. Der er således udarbejdet udkast til vedtægter for den selvejende institution Tivoli's Koncertsals Orkester som landsdelsorkester og udkast til overenskomst mellem orkesterinstitutionen og A/S Københavns Sommer-Tivoli. Disse udkast er trykt som bilag til nærværende lovforslag.

Lovforslaget er udarbejdet med lov nr. 136 af 17. maj 1961 om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet som mønster, og har derfor karakter af et forslag, der i almindelighed tager sigte på at oprette et landsdelsorkester for Sjælland — et orkester, der for at opnå statstilskud skal opfylde en række betingelser tildels af samme indhold som de betingelser, der stilles til de øvrige landsdelsorkestre — medens forslagets konkrete sigte på omdannelsen af Tivoli's Koncertsals Orkester til et landsdelsorkester bl. a. af lovtekniske grunde udelukkende fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

Den ordning, der tilstræbes, består formelt i oprettelsen af et landsdelsorkester, der ved siden af sin virksomhed som sådant i overensstemmelse med lovforslagets § 1 i kraft af en særlig aftale på forretningsmæssigt grundlag påtager sig at dække institutionen Tivoli's behov for et symfonisk orkester i Tivoli-sæsonen. Denne ordning rummer mange fordele. Aftalen med Tivoli betyder, at der er sikret orkestret en i forhold til de øvrige landsdelsorkestres indtægter meget betydelig driftsindtægt, således at de offentlige tilskud fra stat og kommuner bliver adskilligt mindre, end hvis landsdelsorkestret alene havde været henvist til sædvanlige orkesterindtægter. Ordningen betyder tillige, at den af rige traditioner bårne symfoniske koncertvirksomhed, som Tivoli har sat en ære i at opretholde, kan fortsættes. Det forhold, at Tivoliorkestrets musikere,